

Samova ríša

V 6. storočí sa v Podunajskej nížine objavil kočovný kmeň s nie úplne jasným pôvodom, **Avári**. Na ich čele stál vodca **kagan Bajan**. Išlo o zväz kočovných spoločenstiev, ktoré nemali spoločný ani jazyk, držala ich pokope vojenská sila, ale ich zoskupenie je známe pod názvom **Avarský kaganát**. Zasaňoval aj na územie dnešného Slovenska - pod ich vplyvom boli hlavne juhozápadné Slovensko a časť východného Slovenska.

Slovania nazývali Avarov Obrami. Mali dobre vyzbrojenú jazdu, žili kočovným spôsobom života a ich hlavným spôsobom obživy bolo získavanie vojenskej koristi z lúpežných výprav. Stavali si kruhovitú opevnenia, tzv. **hrinky**.

Keďže časti územia Slovenska tvorili severnú hranicu mocensko - vojenského vplyvu Avarov, dostali sa naši predkovia do tesného kontaktu s avarskou vojenskou silou. Avári si podmanili/ podrobili Slovanov, ktorí museli platiť poplatky, boli braní do zajatia, stávali sa z nich tzv. **befulci**, teda tí čo bojovali v prvých šíkoch avarského vojska. Avári drancovali slovanské osady, brali dobytok, znásilňovali ženy, vypaľovali príbytky... Až keď sa Avári v 7. storočí neúspešne pokúšali útočiť na Byzanciu a boli porazení pri Konštantínopole, si Slovania uvedomili možnosť poraziť nepriateľa. Vypuklo protiavarské povstanie, ktorého hybnou silou bola práve expanzia Avarov.

Dunaj zohrával veľmi dôležitú úlohu pri vojenských výpravách, pri diaľkovom európskom obchode a na sútoku Dunaja a Moravy sa križovali dôležité obchodné cesty - **podunajská a jantárová**. Práve po Dunaji prichádzali aj kupci z Franskej ríše, ktorí obchodovali so Slovanmi. Jeden z nich, **Samo**, sa postavil do čela povstania proti Avarom (**622- 623**), poskytol Slovanom zbrane a pomohol im Avarov poraziť. Pod jeho vedením sa slovanské kmene zjednotili a vytvorili **prvý známy kmeňový zväz Slovanov - Samovu ríšu**. Samo sa stal kráľom. O Samovi a Samovej ríši nemáme veľa informácií, tie ktoré sú, pochádzajú zväčša z tzv. **Fredegarovej kroniky**.

Samova ríša počas svojej existencie viedla viacero výbojných akcií. Najväčšou bola vojna proti Franskej ríši vedenej panovníkom **Dagobertom**. Slovania prepadli a olúpili franské obchodné karavany, obchodníkov zabili a tovar si ponechali. Dagobert žiadal náhradu za škody, ktorej sa nedočkal, preto chcel Slovanov potrestať. Zorganizoval vojsko, dokonca dostal vojenskú podporu od Longobardov. Rozhodujúca trojdňová bitka sa odohrala **631 pri Vogastisburgu** (hlavné centrum Samovej ríše), kde boli franské vojská porazené. Slovania následne útočili priamo na Franskú ríšu. Dodnes nie je jasné, kde sa **Vogastisburg** nachádzal, je viacero teórií (medzi Viedňou a bratislavskou bránou, na sútoku Dunaja a Moravy, samotná Bratislava).

V roku **658** Samo zomiera a následne sa rozpadáva aj samotná Samova ríša. Jej územie sa s najväčšou pravdepodobnosťou rozprestieralo na **Záhorí, južnej Morave, Dolnom Rakúsku, časti západného Rakúska a na západe Slovenska**. Archeologické výskumy však naznačujú, že nálezy predveľkomoravského a veľkomoravského obdobia sa územne kryjú, teda na tomto území bolo trvalé nepretržité osídlenie, čo dáva predpoklad, že budúca Veľká Morava vzniká približne na tom území, kde existovala Samova ríša.

Samo

Nemáme o ňom veľa informácií. Pôvod má pravdepodobne v Belgicku alebo vo Francúzsku. Bol obchodníkom, obchodoval aj so zbraňami. Čiastočne ovládal jazyk Slovanov. Stal sa zakladateľom prvého kmeňového zväzu Slovanov, jeho kráľom. Mal 12 manželiek, 22 synov a 15 dcér. Jeho ríša trvala **od roku 623 do roku 658, teda 35 rokov**. Po zániku Samovej ríše sa Slovania dostávajú opäť pod avarský vplyv, avšak avarský útlak už nebol tak silný, ako v predchádzajúcich obdobiach.